

A felhők mechanikája

Bemutatjuk *Marija Šimoković* szabadkai költőnőt, a vajdasági kulturális élet közkedvelt és megbecsült személyiségét.

A Belgrádi Egyetem filozófia—esztétika szakán szerzett diplomát, jelenleg kisdoktori értekezését írja a magyar szecesszió szimbolikus nyelvéről, ikonográfiájáról és ikonológiájáról. Tíz éven át a Szabadkai Rádió újságírója volt, majd mint a Kulturális Önigazgatási Érdekközösség titkára, a Képzőművészeti Találkozó igazgatója, illetve custosa folytatott közéleti tevékenységet. Ma, visszatérve pályakezdő foglalkozásához, a belgrádi *Dnevnik* napilap tudósítója. Elkötelezettségét, vitalitását szemléletesen példázza Miroslav Mandić művészi horoszkópja:

„*Ág vagyok és az ágon ág és az ágon
ágacska és az ágacskán száracska és a
száracskán levél. Juharfa levele. A juhar gyökeréből.*”

Első versei a *Subotićke novine* hasábjain jelentek meg, hogy az elmúlt két évtizedben, szerbhorvátul és fordításban (többek között magyar, angol, cigány és török nyelven) bejárják Jugoszlávia és Európa irodalmi folyóiratait. 1974-ben a fiatal költők verbászi találkozóján vette át első alkotói elismerését, idén pedig kiérdemelte a rangos Bodrogvári Ferenc-díjat. Öt verseskötetet publikált, ezek az *Egydül ember* (Sam čovek, 1972), a *Jonára várakozva* (Iščekujući Jonu, 1976), a *Ne félj, itt vagyok* (Ne boj se, tu sam, 1980), *A vágy mestere* (Majstor žudnje, 1983) és a *Mennyei kerékpár* (Nebeski bicikl, 1987).

Šimoković Marika a város központjától néhány percnnyire zöldelő Jaszi-bara közelében él — e toronyházakkal körbeépített, de elpusztíthatatlan zombéksziget szimbolikáját hordozza élete és poézise: a bennük szunnyadó vagy munkáló természetes erők és urbánus-technicizált civilizációnk kibékíthetetlen, kibékíthető ellentétét. Számos kitűnő művészünk lakott és alkotott erre: Almási Gábor, Hangya András, Slavko Matković, Sziveri János; valamelyik girbe-gurba utcáskában szerkesztették az egykor radikális *Híd* folyóiratot. A környék levegője ősiséggel terhes; szárazvillámot, hullócsillagot látni, és a Sugárút felhőkarcolóit. Itt él egy asszony, aki Yukio Mishima, Boris Vian, Umberto Eco, Csingiz Ajtmatov könyveit olvassa, a gyilkosság előtti és az újjászületés utáni pillanatok telítettségét kutatja, a filozófiai igazságokhoz igyekszik költői bizonyosságokat szerezni. Itt neveli leányát, Jonát is, aki a Halak jegyében született, és a bibliai Jónás után kapta nevét...